

ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ АСПІРАНТОМ КАФЕДРИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИХ ТА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

Боровик Людмила Андріївна

*кандидат педагогічних наук, доцент,
академік Академії адміністративно-правових наук,
член-кореспондент Міжнародної кадрової академії
доцент кафедри цивільно-правових та адміністративно-правових
дисциплін, Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'ячука
м. Рівне, Україна*

12 січня 2022 року постановою Кабінету Міністрів України №44 був затверджений Порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії [1], яким на нашу думку, чітко врегульовані зазначені питання.

Разом з тим, проведення дослідницької роботи аспірантом відповідної кафедри має свою специфіку залежно від напрямку дослідження та наявності імпіричної бази.

Ми вважаємо, що у процесі вивчення кримінально-правових та адміністративно-правових проблем дослідження важливу роль відіграє програма дослідницької роботи ад'юнкта чи аспіранта, яка включає себе: визначення теми наукового пошуку; її актуальність мету і завдання дослідження; організаційно-методичне забезпечення; робочий і позаробочий час; визначення необхідних засобів для збору інформації, її опрацювання та аналіз; узагальненню отриманих висновків; розроблення рекомендацій і пропозицій, та їх практична реалізація.

Важлива роль у підготовці програми відводиться професорсько-викладацькому складу кафедри. Саме кафедра формує тематику дисертаційних досліджень, а тому щоб виключити різнобій і хаотичність у її формуванні до цього процесу залучається у весь склад кафедри.

Найперспективнішими темами дослідження є ті які мають державне замовлення на розробку, що є гарантом впровадження в практику державних органів і установ. Отже, головне завдання дослідницької роботи ад'юнкта чи аспіранта полягає у його готовності до її проведення, постановкою основних їх видів, кожний з яких, у свою чергу, може бути деталізовано.

Перше завдання дослідника в ретроспективному контексті наукового пошуку полягає в тому, щоб він всебічно проаналізував передумови виникнення того чи іншого соціального явища, наприклад, протидія організованої злочинності в сучасних умовах її історичні витоки, причини та умови встановив причинно-наслідковий зв'язок як елемент об'єктивності наукового пошуку.

Основним критерієм виокремлення певного історичного процесу завжди була притаманна йому специфіка в розвитку відповідних правовідносин, що відповідала змінам чинного законодавства, пенітенціарної політики держави та її соціально-економічного стану. Початковою підготовкою дослідницької роботи аспіранта має бути:

– ознайомлення дослідника з літературними джерелами, які будуть необхідні при проведенні дослідження, формулюванні висновків, розробленні пропозицій. Чому така категоричність? Справа в тому, що проведений нами аналіз авторефератів на здобуття наукового ступеня доктора філософії і доктора права зі спеціальності 12.00.08 кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право показав, що багато їх авторів робить посилання на відомих вітчизняних та зарубіжних вчених в цій галузі права взагалі, виключаючи при цьому тих, які предметно (у наукових статтях, власних дослідженнях) мають вагомі здобутки щодо відповідного дослідження. Крім того, Міністерство освіти і науки України вимагає від дослідника обов'язкового огляду літератури за темою дослідження;

– знайомство з кримінально-правовими та адміністративно-правовими проблемами, які мають відношення до предмета дослідження. Тому, при викладанні таких дисциплін професорсько-викладацькому складу кафедри на лекціях, семінарах і практичних заняттях обов'язково потрібно звертати на це увагу. Доречно, також наголосити, що важлива роль у цьому процесі відводиться Вченим радам університетів, які дають згоду на проведення досліджень у даних галузях права;

– уточнення мети й обсягів дослідження, у зв'язку з цим висунення робочої гіпотези, визначення параметрів обраної теми, що дозволить відпрацювати концепцію майбутнього дослідження, зокрема, шляхи і засоби вирішення поставлених у дослідженні завдань; методологію; апробовані методики; надійний інструментарій; історизм; комплексність тощо.

У заключній частині програми дослідження визначаються об'єкт та предмет дослідження.

Об'єкт дослідження формується дослідником залежно від мети і задач дослідження. Зокрема, об'єктом дослідження можуть бути: суспільні відносини, правовідносини; правопорядок тощо.

Предмет дослідження відображає назву теми дослідження. Наприклад, тема дослідження «Виправний центр як суб'єкт виконання покарання», відповідно предметом дослідження є виправний центр як суб'єкт виконання покарання.

Суб'єктами, які забезпечують науковий супровід дослідження у галузі кримінального права та кримінології; кримінально-виконавчого права та адміністративного права і процесу, є: науково-дослідні інститути; навчальні заклади III і IV рівнів акредитації, їх науково-педагогічні працівники.

Крім того, до кола суб'єктів цього дослідження можуть залучатися різні відомства та установи. Наприклад, суд, прокуратура, поліція, Міністерство юстиції України органи місцевого самоврядування, громадськість тощо.

Література:

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 №44 про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії електронний ресурс: https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2021/07/proyekt_Poryadku_pro_pysudjennya__ta_skasuvannya_stupenya_PhD.pdf (дата звернення 04.03.2025).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-606-8-6>

ЦИФРОВІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ: ЕВОЛЮЦІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННИХ ПЛАТФОРМ

Вальковець Алла Степанівна

*старший викладач, кафедра економіки та управління бізнесом,
Рівненський державний гуманітарний університет
м. Рівне, Україна*

Публічні закупівлі відіграють важливу роль у розвитку економіки держави, оскільки їх обсяг може становити значну частку ВВП країни [1, с. 16]. В Україні тривалий час існували проблеми непрозорості, корупції та неефективного використання бюджетних коштів. Цифровізація цієї сфери стала ключовим напрямом реформування державного управління.